

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk

Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland: 3,75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren

BEHEER EN PUBLICITEIT :
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT:
28, Bagattenstraat

Versehijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk
voor hetgeen hij schrift.
Ongeveerde stukken worden, in
geval van niet opmerking, enkel teruggezon-
den zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN :
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Publiciteit DE CERF 54-56, de Brouckereplein
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

VOOR NA DEN OORLOG

Door een afsperring van twee volle jaren geraken alle voorraden afgevoerd: de fabrieken liggen stil bij gebrek aan toevoer van de noodige grondstoffen en in de gezinnen zit men de leefmiddelen karig toegemeten en de kleederen en schoenen versleten en afgedragen. Indien van een anderen kant den spaarpot zwaarder ging wegen, zou men zich nog kunnen troosten, maar de geldmiddelen voeten slechts karig toe en volstaan niet voor het dagelijks onderhoud. Zoo levert Amerika elke maand voor geweldige sommen aan België, zonder dat wij maar het minste naar Amerika kunnen uitvoeren, dus: wegvloeiing van het openbaar vermogen. Het vraagstuk wordt met den dag bedenkelijker en indien de oorlog nog lang blijft duren, zullen wij een geëldelijk uitgeputte natie worden.

Tegen het feit dat onze centen naar het buitenland vertrekken zonder dat nieuwe bronnen het nationaal vermogen komen aanvullen, kunnen wij voorlopig niets. Toch moeten wij er op uit wezen om dien nadeeligen toestand zoo spoedig mogelijk stop te zetten. Het gunstige tijdstip daarvoor zal aanbreeken bij het weder normaal worden van het internationaal verkeer, dus bij het sluiten van den vrede. Op dat ogenblik zal er behoefte aan alles bestaan: stoffen, machines, automobielen, enz., enz. Er zullen voor miljarden moeten gekocht worden om opnieuw tot een normaal bedrijf te kunnen komen. Het grootste gevaar nu dat België bedreigt, is dat het buitenland zich bereid maakt om ons al het noodige geheel afgevoerd te leveren. Indien de Regering zulks laat gebeuren, zal onze werkende stand een krisis doormaken, zoodaalszooil te voren. Want alvorens onze nijveraars en handelaars opnieuw hun vreemde afzetgebieden hebben bereikt en ingericht, zullen jaren verlopen. Indien men intusschen onze fabrieken en werkhuizen niet bezighoudt met het voorzien van de Belgische markt zullen duizenden firma's ten onder gaan en zullen tienduizenden ambachtslieden en andere arbeiders broodloos zitten. Vele grondstoffen moeten wij uit het buitenland betrekken omdat het niet anders kan, maar de Regering heeft tijdig te zorgen dat hun bewerking binnenlands geschiedt. Dat zij zullen niet optreden in het schilddoel, is echter tot op heden niet gebleken: de partijmannen die te Havere verblijven, vinden alleen tijd om commissies te benoemen die de vrijheid van de Vlaamsche pers moeten smoren. De economische wederoprichting van het land laat men weer eens aan het toeval over, zoodaalszooil reeds nu dikwijls met andere aangelegenheden gebeurd is. Onze ministers hebben wel een zeker voor gevoel van de komende moeilijkheden, maar zij zijn te onbewogen van natuur dan dat zij zich van stonden aan zouden inspannen om ze te verijdelen. Het is immers zoo gemakkelijk en aangenaam zich aan een droomleven over te leveren. De tijd baart rozen, denken onze bazen en zij leven als vroolijke Frans. Het is maar jammer dat de

oorlog geen rozenstruik gebleken is: men heeft dien ingelijks lang vooruit zien aankomen, maar men heeft schier niets gedaan om er ons buiten te houden.

De berichten welke ons uit Havere bereiken, wijzen allesbehalve op bemoeiingen tot wederoprichting van handel en nijverheid en tot beveiliging van 's lands bodem in de toekomst. Al de maatregelen welke in de halfambtelijke pers door de pen van staatsambtenaars — zoodaalszooil b. v. Maurice Desombiaux — bepleit of verdedigd worden, zijn van aard om België in alle toekomstige oorlogen in West-Europa te betrekken. Onze lezers hebben in ons nummer van 19 dezer gelezen, dat een Belgisch officier in de « Mercure de France » een innig militair verband met Frankrijk aanprijst, ja zoo innig een verband, dat de Fransen hun groote manoeuvres in België zouden kunnen houden. Op zulke wijze mag een Franschgezind officier zich met de buitenlandsche politiek bemoeien, maar moest het een Vlaamschgezinde zijn, wat zou de Regering dan haar bliksems naar hem stingeren!

Men moet geen profeet zijn om van nu af aan te kunnen zeggen op wiens kosten het bewust verband zou gesloten worden. Het spreekt vanzelf dat al de Fransch-Belgische legers bij elkaar in Duitschland niet zullen kunnen binnensrukken, zoodaalszooil men in een herberg gaat om er en glas bier te drinken. Het onmiddellijk gevolg daarvan zou nu zijn, dat wij den oorlog weer eens vol in België krijgen, niet zoodaalszooil thans, maar duizendmaal erger, met al de verwoestingen die thans aangericht worden aan IJzer, Somme, Aisne, Maas en Moesel. Dat nieuwe oorlogen waarschijnlijk zijn, heeft nauwelijks eenig betoog. De verliezende partij van den huidige krijg zal immers zulke zware offers te brengen hebben, dat zij ongetwijfeld van de begeerte zal bekropen worden het er nog eens op te wagen, om de drukende lasten van haren rug te schudden. En België, de machteloze dwerg, wijs zich met den strijd der reuzen bijvindend bemoeien! Zulke een schromelijke zelfoverschatting zal het op den duur onvermijdelijk met eigen vernietiging moeten betalen. Een bedaarde geest vraagt zich af hoe het mogelijk is, dat onze ministers zulke dwaze plannen koesteren. Zou Zeus ze misschien ten verdere getekend hebben en daarom met verbijstering geslagen? Er blijft alleen de hoop over, dat het volk zijn gezond verstand zal behouden en dat het zal weigeren zijn verwaande dienaars naar den gewissen afgrond te volgen.

Wij willen een Regering die er op uit is het land in de toekomst buiten de verschrikkingen van den oorlog te houden en die al haar oogenblikken overheeft voor de weder op- en inrichting van handel, nijverheid, verkeer, onderwijs, enz. Het zal ook een regering moeten zijn die vast besloten is en krachtig genoeg om aan de verdrukking van het Vlaamsche volk een einde te stellen.

XANDER.

BUITENLAND

ZUID-AFRIKA Het Dingaansfeest.

Wij lezen in de « Nieuwe Courant »:
Zuid-Afrika's eerste minister, Louis Botha, maakt, nadat hij bij proklamatie het volk heeft opgewekt in December van dit jaar het Dingaansfeest luisterrijk te vieren, veel werk van de voorbereiding.

Wij menen de nationalistische pers gelooven, dan tracht Botha hierdoor het bij een goed deel van het volk verloren vertrouwen, weer te herwinnen. Hoe dit dan ook zij, het feest komt er, en de in de laatste jaren zoo hevig aangevallen eerste-minister heeft nu weer het volgende in de bladen bekend gemaakt:

Met 't oog op 't feit dat, in verband met de Dingaansdagfeestviering te Paardekraal op de 15 en 16 December van dit jaar, een speciale treinregeling zal moeten worden gemaakt, wens ik mits deze georganiseerde Feestkommissies in de Oostelike Transvaal, in Natal, in Oranje-Vrystaat en in de Kaap Provincie, beëdelt te verzoeken zich zover mogelijk op hoogte te stellen, hoeveel personen uit hun wijken of distrikten de feestviering zullen bijwonen.

Feestkommissies in de distrikten Pretoria, Heidelberg, Krugersdorp, Rustenburg, Marico, Lichtenburg, Bloemhof, Christiania, Schweizer-Reneke, Wolmaranstad, Klerksdorp, Potchefstroom, Losberg, en Ventersdorp worden dringend verzocht om in hun distrikten « grote trekken » naar Paardekraal te organiseren, teneinde 'n groot Lager te vormen.

Leden van de Volks- en Provinciale Raden en Kommandanten zullen mij 'n groot plezier doen, indien zij in deze met de Feestkommissies samen willen werken.

Regeling voor kampreken, weiveld en water te Krugersdorp worden getroffen.

Na ik in bezit ben van de adressen van de sekretarissen van georganiseerde Feestkommissies zal ik verder met zodanige Feestkommissies aangaande voornemens verzoeken korresponderen.

LOUIS BOTHA.

Pretoria, 7 Julie 1916.

De « Volksstem » van 18 Juli is nog al optimistisch over het weisagen:

Voor zoveel uit allerhande verschijnselen mag worden geoordeeld, bestaat er in de boezem van dat gedeelte van Zuid-Afrika's bevolking, waar belangstelling heerscht voor de Dingaansdagfeest, 'n vrij sterke opinie ten gunste eener gezamenlijke opkomst naar Paardekraal. Er heerst algemeen vertrouwen in de toon van Genl. Botha's oproep, welke draadtrekkerij voor kleinlijke partijdoel-einden uitsluit. Vandaar dat de uitnodiging van de Eerste Minister om zonder onderscheid van politieke gezindte bijeen te komen voor 'n grote volksvergadering van godsdienst-historie karakter, in goede aarde is gevallen. En 't sukses der voorgenomen plechtigheid schijnt dan ook wat de medewerking van 't publiek betreft, vrijwel verzekerd. Maar voor dat sukses komen nog andere factoren in aanmerking. Want uit de meest verwijderde distrikten der Unie willen burgers naar Paardekraal opgaan; en ten einde dit mogelijk te maken, moeten talrijke voorzorgen vroegtijdig overwogen en voor uitvoering voorbereid worden. Elders in deze uitgave verscheen 'n Kennisgeving van de Eerste Minister, waarin aan plaatselijke Feestkommissies wordt verzocht om zich te vergewissen van 't vermoedelijk aantal personen, die uit hun omgeving aan de viering te Paardekraal wensden deel te nemen. Onze lezers weten dat gedurende Desembermaand 'n grote verplaatsing van mensen in de richting der zeekust plaats zal vinden. De Dingaansdagfeestviering te Krugersdorp zal daarentegen 'n talrijke passagiersvervoer naar 't binneland veroorzaken. Allerhande maatregelen en berekeningen zijn derhalve nodig om aan de eisen van spoorweg-exploitatie tegemoet te komen. En 't zal dus raadzamer zijn dat reeds tans 't publiek meehelpt om de feestorganisatie te vergemakkelijken. We vernemen dat binnenkort 'n sentrale feestkommissie zal worden gevormd om de Eerste Minister bij te staan in de leiding van de Dingaansdagfeestviering.

BULGARIJE

Een verklaring van Radoslawof.

SOFIA, 23 Augustus. — Ministerpresident Radoslawof heeft een mededeling van de « Az Est » het volgende verklaard: « Onze verhouding met Roemenië is niet alleen zoodaalszooil te zijn moed, loyaal en goed, maar ook rustig en zeker. Wij zijn volkomen zeker van onze zaak; wij wenschen bepaald, Roemenië niet te kwetsen of te verplechten. Er moet nauwelijks in 't bijzonder op gewezen worden, dat wij met Roemenië vriendschappelijk wenschen te leven en dat zal ook den wensch van Roemenië zijn, zoo het zijn eigen belangen behartigen wil. Wij hebben alleen alle mogelijke voorzorgen getroffen om ons tegen elke overval van uit het noorden te verzekeken; ik druk er op, van 't noorden uit, niet van Roemenië; want, wij kunnen niet weten, of het de Russische staatskunde zal gelukken, over Roemenië, Russische troepen tegen ons te zenden. Toen wij deze verdedigingsmaatregelen troffen, stond Roemenië, naar de Russische berichten van dit tijdstip, voor de beslissing, en er kon geen sprake zijn van een definitief verjeden der Russische staatskunde. Daar, over Roemenië staat het Russisch leger, dat open het gezicht doet uitschijnen, tegen ons op te willen rukken. Wij willen weten wanneer en hoe dit geschieden kan, en moeten dit op-rukken verijdelen. Met Roemenië echter, willen en zullen wij in vriendschap blijven leven, en ik geloof, dat Roemenië zich de in het noorden getroffen maatregelen laat welgevallen, daar deze op geen wijze tegen Roemenië zijn gericht. Aan het Macedonisch front is het in 't zuiden, 't westen en 't oosten voortdurend met onze operaties gesied en maken wij voortgang, zonder de Grieken en hun leger ook maar aan te lasten. Het bestuur der door ons bezette Griekse en Macedonische plaatsen blijft bepaald Grieksch, want, wij willen geen Grieksch-Macedonische plaatsen bezetten, maar alleen een weg vrij maken naar de in Griekenland binnegetrokken verbonden troepen, om deze van den Balkan te verwijderen.

Wij zijn met de meest betrouwende hoop vervuld. Hoogstwaarschijnlijk zal de Macedonische nederlaag der

verbonden een nog grooteren invloed op den gang van den wereldoorlog uitoefenen, dan het mislukken van de Dardanelen-actie.

DENEMARKE

De verkoop der Deensche Antillen

Naar aanleiding van het gerucht dat de Amerikaansche regering drukking zou uitoefenen hebben op Denemarken met betrekking tot den verkoop der Deensche Antillen, had « National Tidende » van Kopenhagen zijn korrespondent te Londen opgedragen desbetreffende een telegrafische vraag aan President Wilson te doen. Op dit telegram heeft het Staatsdepartement te Washington geantwoord: « Het is onzinnig te gelooven dat de Verenigde Staten eenigelei mystische drukking op Denemarken uitoefenen hebben, om dit land over te halen tot den verkoop der Westindische eilanden. De verdraging van de goedkeuring van het verdrag is alleen te wijten aan de kwestie van den verkoopprijs van 25 miljoen dollar, tengevolge van de omstandigheid dat eenige Senaatsleden 15 miljoen als voldoende beschouwen. De Senaat wacht thans op het verslag der begrotingskommissie aangaande deze kwestie. Het valt te betwijfelen of de toestemming nog in den loop van den tegenwoordigen zitting zal gegeven worden, ofschoon het schijnt dat het verslag der commissie gunstig zou zijn aan de overname.

DUITSCHLAND

De « Deutschland », weergekeerd

BREMEN, 23 Augustus. — De « Deutsche Ozean-Reederei-Gesellschaft » meldt: De eerste Deutsche handels-onderzeboot « Deutschland » heeft heden namiddag voor de Weser het anker geworpen. Aan boord is alles goed.

De « Ozean-Reederei » meldt verder: De Amerikaansche regering heeft zich over 't aange-meen strikt onzijdig. De Amerikaansche vloot heeft stre-g toegezien, dat de grenzen door onze vijanden, zoodaalszooil de Engelsen aan door de Fransen, niet werden g-schonden. Deze maatregelen werden voornamelijk ver-scherpt, nadat een Engelse kruiser 's nachts heimelijk in de bocht was gevangen.

Bij de afvaart lagen niet min dan acht Engelse schepen op loer, omgeven door talrijke gehuurde Amerikaansche visschersstoomboten. Het doel van deze was netten te leggen en den vijand in te lichten. Niettegenstaande, slaagden wij er in af te varen. In 't begin onzer vaart op den oceaan hadden wij storm; later echter was het rustiger. Bij de Engelse kust was het nevelachtig. In de Noordzee was het weder stormachtig. De machienen hebben onbepaald gewerkt, zonder eenige sloornis. Wij voeren 100 zeemijlen onder water, in 't geheel 4.200 zeemijlen. Wij voeren geen ijsbergen voorbij.

De « Deutschland » wierp hedenamiddag, om 3 uur het anker in de Wesermond.

Liebknecht veroordeeld.

BERLIN, 23 Augustus. — Het hooger krijgsgerecht veroordeelde Liebknecht tot vier jaar en een maand tuchthuis, verwijdering uit het leger en zes jaar berooving zijner eer.

ENGELAND

Het vrouwenstemrecht

DEN HAAG, 23 Augustus. — In het vrouwenblad «Britanni », laat zich de bekende kiesrechtadvocate Mevr. Pankhurst zeer ongunstig uit over de houding van den eersten minister Asquith in zake kiesrecht. Nooit heeft M. Asquith, aldus Mevr. Pankhurst, iets gevoeld voor het vrouwenkiesrecht. Eerst thans trekt hij zich de zaak aan omdat hij daarin een middel ziet om zich wil te wassen in het afnemen van het kiesrecht aan de soldaten en aan de zeekeden. Hij vreest nu, dat dezen tegen hem zouden stemmen en iemand anders in zijn plaats zouden zetten. Voor den oorlog, wijdde Asquith een uitgebreid van het kiesrecht der mannen om er de vrouwen ver van te houden; nu wil hij de vrouwen gebruiken om de mannen van het kiesrecht ver te houden, en dan nog juist de beste elementen, degenen die als heiden strijden voor het vaderland. Voor de zwakken, de ongelukkigen, de achtergeblevenen en de mannen met gewetensbezwaren wil Asquith het kiesrecht voorbehouden. De Britische vrouwen leekenen verzet aan tegen het feit, dat Asquith, met een schijn van recht, de vrouwen voor zijne eigene politieke doeleinden wil misbruiken.

(Zie vervolg op de tweede bladzijde.)

LAATSTE TIJDINGEN

Bij de Finnen.

KOPENHAGEN, 24 Augustus. — Tijdens den jongsten Russischen ministerraad in het hoofdkwartier werd naar de middelen uitgezien om aan Finland nog meer den last van den oorlog mede te doen dragen. Ofschoon de besluiten van den ministerraad niet bekend zijn, legt de Finische pers groote ongerustheid aan den dag. Er is niet alleen spraak van nieuwe financiële lasten, maar ook en vooral van nieuwe pogingen om Finland nog rechtstreeks van Sint-Petersburg te doen afhangen.

Turksch ambtelijk bericht.

KONSTANTINOPEL, 23 Augustus. — Aan het Irak-front en aan het Perzisch front is de toestand onveranderd.

Aan het Kaukasusfront en op den rechtervleugel werden afzonderlijke tegen een deel onder vooruitgeschoven stellingen gericht vijandelijke aanvallen door tegenaanvallen onzer troepen teruggeslagen, en wel met ongehoorde verliezen voor den vijand, die alleen in den sektor van Ognot 3.000 man verloor; bovendien leiden wij 400 dooden, waaronder 4 officieren, alleen voor ons front bij Kigli. Wij maakten verder eenige gevangenen en maakten een machingeweerd buit. In het centrum, buiten eenige onbeduidende patroelgevechten geen gebeurtenissen van belang.

Van de andere fronten liggen geen nieuwe berichten voor.

« LLOYD ROYAL BELGE »

De heer Ferd. van de Vorst antwoordt in de « Independent belge » van 14 Augustus op den brief der heeren P. Segers en A. van de Vyvere aan het adres van het « Verbond der Belgische Reedsers », aangaande de kwestie van den « Lloyd Royal Belge » (zie GAZET VAN BRUSSEL van 12 Augustus 1916).

Hij beantwoordt eerst de bewering der heeren ministers als zou het bezette gebied 50 ten honderd te weinig voedsel ontvangen hebben tijdens de maand Juli wegens het gebrek aan scheepsruiimte.

Waarom dan, vraagt de heer F. v. d. V., terwijl Engeland ongeveer 50 ten honderd zijner scheepstonnemaat opschiet, ste de Belgische regering zich tevreden met 20 ten honderd? Als de nood zoo nijpend was, moest men dan al niet lang de 80 ten honderd, die nog overbleven eveneens rekweeren?

Inplaats van dit eenvoudige middel aan te wenden begint de minister van zeezaken voorstellen te onderzoeken, over overeenkomsten te onderhandelen, ontwerpen te bespreken, statuten op te stellen, voor notarissen te verschijnen, voor vijftig jaar een naamloze vennootschap te stichten, gelast schepen te koop, die aan de eigenaars reeds toebehooren, in den « Moniteur » een stichtingsakte en een koninklijk besluit af te kondigen... en in die akte te vergeten eenige aanwijzing te geven, rechtsreeks of onrechtstreeks, aangaande de proviandeering van België!

En dit alles legt nog niet uit waarom de regering 100 miljoen heeft nog 4 ten honderd der reedsers, welke volgens het zeggen der bevoegde ministers tijdens den oorlog VETTE, OVERDREVEN winsten ZONDER VOORGAANDE hebben verwezenlijkt!

De ministers erkennen, dat ze de schepen 3 1/2 maal zoo duur hebben betaald als de Engelse Admiraliteit deed voor de door haar gerekwierde schepen.

De heer F. v. d. V. verwondert zich over zulke bekendens.

Hij laat opmerken, dat in het bezette gebied de inwoners hun waren schadelijk duur moeten kopen, omdat de betaalde vrachtprijzen voor de schepen tot vijftien maal zoo hoog zijn als voor den oorlog en soms de waarde der goederen overtreffen!

Verder beweren de heeren P. Segers en A. van de Vyvere, dat reeds in 1897 de Belgische Staat obligaties nam van drie reederijen.

De heer F. v. d. V. besamt dit, maar beweert, dat de Staat daarmee winst heeft verwezenlijkt.

Thans echter, dat het land « arm en ongelukkig » is, dan leent de Staat geld tegen 4 ten honderd, dan wanneer hij er zelf moet ontleenen tegen 5 en 6 ten honderd, — dan wanneer de reedsers tijdens den oorlog immers « overdreven » winsten « zonder voorgaande » hebben verwezenlijkt!

Wat krijgt het land nu voor zijn 100 miljoen?

Volgens hoofdstuk V der statuten mag de « Lloyd Royal Belge » de nationale produkten, de Belgische burgers en de landshavens NIET BOYKOTTEN.

De vennootschap zal ZOOVEEL MOGELIJK het monstren van Belgische zeeleden bevorderen, zal ZOOVEEL MOGELIJK zijn agensschappen aan Belgen toekennen; zal zijn aanbouwen en herstellingen ZOOVEEL MOGELIJK EN ONDER GELIJKE VOORWAARDEN door Belgische huizen laten uitvoeren.

« Was voor dat alles 100 miljoen noodig? » vraagt de heer F. v. d. V.

Voor het overige bevatten de standregelen nog wat vage, onbeduidende voorwaarden.

De « Lloyd Royal Belge » koopt zijn vloot tegen oorspronkelijke prijzen. Duurt dus de oorlog niet lang meer, dan verliets hij 2/3 of 3/4 van zijn kapitaal, daarin begrepen de 100 miljoen van den Staat!

De baan waar de ministers België, het groote stomme, dat licht, welks toekomst zij verbinden, en dat zij als een onomdome behandelen, willen opheffen, is de slechtste vorm van het staatsocialisme. Het schuift het land de gevaren der onderneming op den rug en alle winsten gaan naar partikulieren. De groote massa der belastingbetalers ondergaat een aderting ten bate van enkele bevoor-deelden.

Tot de reedsers zeggen de heeren ministers: « Gij klaagt dat gij uw part in den koek niet krijgt! Wie zegt u dat er voor u niets zal zijn? Maar er zal nooit wat zijn voor hen, die niet vriendelijk zijn tegenover de regering. »

De heer F. v. d. V. vindt dat erg overtuigend, maar weinig edel en schoon en tamelijk onverstandig het in 't openbaar te zeggen. Woede is steeds slecht en Zeus ontleemt de rede aan hen, die hij in 't verderf wil storten.

En de heer F. v. d. V. sluit met eenige vragen aan de andere leden der Regering:

« Weten zij, dat mannen van gezag geweigerd hebben beheerders der vennootschap te worden? Hebben zij kennis van den behoorlijk genoteerden brief van één onder hen? Hebben zij inzage gekregen van het rapport der technische diensten of van een advies der geraadpleegde deskundigen? Heeft men hun uitgekogd dat de over te nemen schepen in geen opzicht kunnen dienen voor lijnen met regelmatige diensten en dat de begunstigde reedsers beginnende zijn in dat soort verkeer, het moeilijkste vak der zeevaart? »

Ik ben, zegt de heer F. v. d. V., noch reeder, noch industrieel, noch handelaar, noch zelfs politiek. Overal heb ik nochtans verantwoordelijkheid vernomen over de daad der Regering die elkeen verbluft heeft.

Hiermede hebben onze lezers nu hoor en wederhoor gekregen en kunnen ze zich desgewenscht mispassen een oordeel vormen.

DIERIK.

Waarom zoudt gij dit nummer wegwerpen, als gij er onze gevangenen mee van dienst kunt zijn? Volksopbeuring heeft overal vertegenwoordigers, die bladen en boeken ter verzending aannemen.

FRANKRIJK

Een Duitscher over het offensief

De berichtgever van de « New-York Times » had een persgesprek met den opperbevelhebber aan de Somme. Op de vraag, of het Engelsche offensief thans verslapte, kreeg hij voor antwoord: « Neen, want de Engelsen zijn taai. Wij moeten tegenover onze vijanden eerlijk zijn, en ze nemen zoals ze werkelijk zijn. De Engelsen hebben tot nog toe de hoop op de zege niet verloren, en ondanks hunne zware verliezen die mij gekend zijn, komen ze steeds terug. Het zijn koppige vijanden. » « Hoe lang zal het offensief duren? » vroeg Brown. De generaal antwoordde: « Het offensief is stopgezet en het hoogtepunt is reeds overschreden. Maar de Engelsen zullen hun hoopes offensief nog één maand, misschien twee, voortzetten, of misschien nog langer. Ze zijn taai en ik ben volkomen voorbereid voor den winterveldtocht, maar mijn front doorbreken, dat kunnen zij niet. Dat is volkomen uitgesloten. » De bevelhebber schat het aan de Somme strijdende Duitsche leger op 1 1/2 miljoen, en zeide, dat de krachtenverhouding thans ongeveer van één tegen één is. Op het begin der operaties was het niet zoo. Het offensief werd door ons verwacht. Maar wij hadden misschien een zoodanige ingrijpende voorbereiding vanwege onze vijanden niet verwacht, dat ze zulke ongehoorde krachten zouden hebben samengetrokken en zulke groote hoeveelheden ammunities zouden hebben opgehoofd. De vijand had zich inderdaad zeer goed voor het offensief voorbereid, beter dan wij dachten. Hij heeft veel door de ervaring geleerd.

Op de vraag van den berichtgever, wat de ziel van den slag was, antwoordde de bevelhebber: « Artillerie, artillerie, en nogmaals artillerie! De partij die de grootste hoeveelheid ammunities naar het hoofd van den vijand kan gooien en wier infanterie het best de bommen kan werpen, zal terrein winnen, maar artillerie speelt de hoofdrol in dezen slag. In het begin, toen het noodig was een « gordijnvuur » op de vijandelijke linie te richten, had een mijner batterijen een frontsektor van 800 meter te dekken. Thans heb ik om een gordijnvuur te kunnen onderhouden, een batterij voor elk 100 meter.

GRIEKENLAND

Brand in Griekenland.

BERN, 23 Augustus. — De « Temps » meldt uit Athene: Op den berg Pentelikon is een groote brand uitgebroken.

ARGENTINIË

Het Spaansche gezantschap.

Koning Alfons XIII van Spanje heeft een dekreet onderteekend, dat het huidige koninkrijk gezantschap bij de Argentijnse republiek in een legatie veranderd. Dit feit is des te meer opvallend, daar het een gebruik is, dat diplomatisch verlegvoordrag door legaties slechts geschiedt bij groote mogendheden. Men kan dus uit dat dekreet besluiten dat Spanje den Argentijnschen Vrijstaat beschouwt als een mogendheid.

Bulgarije en Griekenland

De Italianen.

BERN, 23 Augustus. — De « Petit Parisien » meldt uit Rome:

Op 4 Augustus heeft de eerste voor Saloniki bestemde Italiaansche brigade Rome verlaten onder generaal Pettilli, die het opperbevel over de Italiaansche troepen, te Saloniki, overneemt.

De Bulgaren bezetten Kavalja?

Volgens een bericht van de « Agence des Balkans » te Athene, hebben de Bulgarsche afdeelingen die den Nestos overgetrokken zijn, Kavalja bezet.

Het Bulgaarsche offensief.

De Lyonsche bladen vernemen uit Athene dat de Grieksche regering aan de militaire en burgerlijke overheden in het bezette gebied bevel gegeven heeft, zich niet te verzetten tegen den opmars der Bulgaren.

De Duitsche en Bulgarsche gezanten te Athene hebben verklaard dat de bezette gebieden na het einde van den oorlog aan Griekenland zullen teruggegeven worden en hebben er bijgevoegd dat de bevolking op de meest welwillende wijze zal behandeld worden.

« Corriere della Sera » verneemt uit Saloniki d. d. 20 Augustus, dat de Bulgaren snel naar Seres oprukken en Lissa en de beheersende hoogten rond Seres bezet hebben, zonder daarin door de Grieksche overheden verhoinderd te zijn geworden. Bijzonder opmerkenwaardig is de snelheid van beweging der Bulgarsche ruiters.

BERN, 23 Augustus. — De « Petit Parisien » verneemt uit Saloniki: Het vierde Grieksche legerkorps met een divisie in Seres, Drama en Kavalja, heeft het tot nog toe bezette gebied volkomen ontruimd. De Bulgaren staan op het oogenblik in Hermantli.

GENÈVE, 23 Augustus. — Het « Agence des Balkans » meldt uit Athene: Het Bulgaarsche offensief dringt in drie richtingen voort: van het fort Koepel uit, verder uit Florina tegen de Servische verzamelpunten, en in een derde richting over den Nestos en tegen Kavalja. Bulgarsche voorposten zouden reeds Kavalja bezet hebben.

BAZEL, 23 Augustus. — Naar een melding, der « Times » uit Saloniki zouden de Grieksche officieren de forten van Lissa en Staritsja, zonder protest te verheffen, aan de Bulgaren overgegeven hebben.

ATHÈNE, 23 Augustus. — Het plotseling offensief der Bulgaren tegen Saloniki heeft in de politieke kringen van Griekenland een groote opschudding verwekt. De ministerraad houdt gedurig zitting. De leidende officieren van den generaal staf hebben voortdurend besprekingen met den ministerpresident Zaimis, die ook het bezoek kreeg van den koninksschen gezant Eliot.

SOFIA, 23 Augustus. — De « Kambana » maakt heden een onderhoud bekend met een Grieksche diplomaat in Sofia, die verklaart dat de Grieksche regering en het volk zich niet in den oorlog wenschen te mengen en neutraal willen blijven; zelfs een Venetiaansche meerderheid zou zich niet tegen de wenschen van den koning en tegen de belangen van het Grieksche volk wenden, dat wegens den geografischen toestand van het land aan de Engelsen en Fransen een bijzondere oplettendheid moet wijten. De Grieken kunnen niets meer doen dan wachten dat de Bulgaren Grieksche Macedonië bevrijden, van waar hun het gevaar bedreigt; de doeltreffende voormarsch der Bulgarsche troepen in Grieksche Macedonië wordt levendig besproken; er zijn niet alleen gewichtige uitgangspunten voor een verder zegerijk vooruitdringen gewonnen, maar de buitslagen zijn ook van groote politieke betekenis, daar zij de inzichten van het Verbond op het onderwerpen van de Balkanvolkeren onder het Verbond zouden dwarsboomen.

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN

DUITSCH.

BERLIN, 23 Augustus. — Bericht van hedenmiddag: WESTELIJK KRIJGSVELD.

Tusschen Thiepval en Pozieres herhaalden de Engelsen hun vergeeische aanvallen. Ten noorden van Ovillers werden 's nachts gevechten van lijf om lijf geleverd. Ten oosten van het Fouraux-bosch en nabij Maupreus mislukten de ondernemingen van vijandelijke handgranatenwerpers. Het geslacht was over en weer voortdurend zeer bedrijvig. Ten zuiden van de Somme hebben wij den vijand weer verjaagd uit de kleine loopgrachtstukken, waarin hij sedert 21 Augustus had voel gekregen. Drie officieren en 143 mindere vielen daarbij als gevangenen in onze hand.

Rechts van de Maas sloegen de in den Fleury-sektor de aanvallen van vijandelijke handgranatenwerpers af. In het Bergbosch, kleine infanteriegevechten die voor ons gunstig aflopen.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Van de zee tot de Karpathen, geen bijzondere gebeurtenissen. In het gebergte hebben wij de behaalde voordeelen op de Stara Wipczyna verder uitgebreid en nieuwe vijandelijke stellingen stormenderhand ingenomen. Wij namen 200 Russen, waaronder een bataljonschef, gevangenen, en maakten twee machiegeweren buit. Russische tegenaanvallen werden afgeslagen. Aan weerszijden van den Czarny-Czeremosz poogde de vijand te vergeefs zijn verloren stellingen te heroveren.

OP DEN BALKAN.

De zuivering van het bergterrein ten westen van het Ostrowern wordt met goed gevolg voortgezet. Herhaalde ondernemingen der Serviers in het Moglenagebied werden afgeslagen.

OOSTENRIJKSCH.

WEENEN, 23 Augustus. — Bericht van hedenmiddag: RUSSISCH KRIJGSVELD.

Ten westen van Moldava bestormden Duitsche troepen een verderop gelegen infanteriestelling der Russen, waarbij zij 200 man gevangennamen en twee machiegeweren binnenbrachten. Bij Zabie werden Russische aanvallen afgeslagen. In het Kapoeigebied plaatselijke gevechten. Verder naar het noorden, op buiten zwakke gevechtsbedrijvheid en onveranderden toestand niets van belang te melden.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

Aan het front bij de kust onderhield de vijandelijke artillerie bij wijlen op sommige plaatsen een hevig vuur. De Italiaansche vliegers zijn zeer bedrijvig. Bij Wochein Feistriz viel een tweedekker in onze handen. De inzittenden werden gevangen genomen. Bij een onderneming in Tirol, aan het Fleimstalfont, namen wij tachtig nietgewonde gevangenen en maakten wij een machiegeweer buit.

OP DEN BALKAN.

In de streek van Valona ontwikkelde de vijand groote bedrijvheid. Een onzer schrijfvliegtuigen, door den stafheldwiel Arigi bestuurd, schoot in een gevecht met vier Farman-tweedekkers, twee van deze omhoog. Een ligt in de buurt van de Skiembi-monding, de tweede stortte in het meer en werd door een vijandelijke vernietiger opgepikt.

BULGAARSCH.

SOFIA, 23 Augustus. — Bericht van het hoofdkwartier: Aan de Stroeima hebben wij op 21 Augustus den vijand een nederlaag toegebracht en hem op den rechteroever teruggedreven. De gehele streek in de omgeving van de dorpen Yenikuei, Nevolen en Topalowo is met lijken van vijanden bedekt; wij leidden er meer dan 400, waaronder talrijke officieren. Wij maakten acht machiegeweren buit, alsook tal van geweren, granaten, geschutsmateriaal, wagens, enz.; de vijand liet 100 ongekwetste gevangenen, waaronder vier officieren, en 60 gekwetsten in onze hand. Het groot aantal uitrustingsstukken die het slagveld bedekten, bewijzen dat de vijand een volkomen nederlaag geleden heeft. Een afdeeling ruiters werd door een beëindigde zwenking onzer ruiters in het vuur onzer infanterie gelokt en daar letterlijk vernietigd. Uit de verklaringen van gevangenen blijkt, dat boven en behalve de brigade Parber, ook een Engelsch regiment in deze streek opereerde. Ten zuiden en ten westen van het Doiran-meer, vallen de Fransen sedert tien dagen onze stellingen aan. Al die aanvallen zijn volkomen mislukt; daarom waarschijnlijk niet de generale staf van generaal Sarraill de hennings melden van punten die altijd in het bezit der Fransen waren, zooals b. v. het station Doiran en het dorp Dolondjeli, dat de vijand nu verlaten heeft. Onze troepen begroeven op den rechteroever van de Wardar 50 lijken van Fransen.

In den loop van den aanval in de streek van Mayadala namen wij een vijandelijke afdeeling gevangen en maakten wij een machiegeweer buit. De Fransen lieten zes vijandige dooden op het terrein. De rechtervleugel zet zijn verrichtingen voort.

FRANSCH.

PARIS, 23 Augustus, 3 uur namiddag: Ten noorden van de Somme duurt de bedrijvheid van het geslacht over een groot deel van het front voort. Wij zijn gedurende den nacht, en in geslaagd eenige voordeelen te maken in de omstreken van Cery. In het bosch, den 20 Augustus door onze troepen genomen, ten zuiden van Guillemont, hebben wij twee nieuwe kanonnen van 77 buitgemaakt, wat tot acht het gelid der door ons in deze streek buitgemaakte kanonnen brengt. Ten zuiden van de Somme hebben kleine ondernemingen er ons toe geleid verschillende vijandelijke loopgraaf-elementen te bezetten ten zuidwesten van Estrees en ten oosten van Soyécourt. Wij hebben gevangenen gemaakt. Ten noordwesten van Soissons slaagde een overrompeling van een vijandelijke loopgraaf van de Vingre-hoogvlakte. Kalme nacht op het overige deel van het front.

In den dag heeft gisteren een vlieger een Albatros afgeschoten die ten gronde neergeestort is, nabij Languevoisin. Ten zuidoosten van Neule werden vier tweedekkers uiteengedreven. In den nacht van 21 op 22 dezer heeft een smaldeel 79 bommen geworpen op de stations en spoorwegen van Terguier en van Noyon, op het station van Pont-l'Évêque en op het station van Appilly. Hevige branden werden waargenomen. Het smaldeel is ongedeerd teruggekeerd.

PARIS, 23 Augustus, 11 uur 's avonds: Artilleriegevecht op de beide oevers der Somme en bij Verdun, in de streek van Fleury. Een voorstoot ten noorden van Maupreus is geslaagd en heeft ons toegelaten eenige gevangenen te maken. Wij hebben de handgranaat-aanvallen op een onzer werken in het bosch van Vaux-Chapitre afgeslagen.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 23 Augustus. — Op het westelijk en het Kaukasusfront is de toestand niet veranderd.

ITALIAANSCH.

ROME, 22 Augustus. — De bedrijvheid der wederzijdsche artillerie om over en weer den arbeid aan de verdedigingen te belemmeren, duurt voort. De Oostenrijksche batterijen troffen het hospitaal te Goerz en doodden eenige hospitaalsoldaten.

ENGELSCH.

LONDEN, 22 Augustus. — De Engelschen vorderden over een front van een halve mijl (800 meter) bij Pozieres en bereidden hun terreinwinst in den Leipzig-saalland uit; zij brachten hun stellingen tot binnen 1,000 yard (914 meter) van Thiepval en maakten weer 100 krijgsgevangenen.

TER ZEE

Een Russische kruiser gestrand.

KOPENHAGEN, 23 Augustus. — Naar de « New York Herald » meldt, is de Russische kruiser « Peresvjat » in de buurt van Wladivostok gestrand. De kommandant van den kruiser, die een proefvaart deed, heeft zelfmoord gepleegd.

De « Peresvjat » was tijdens den Russisch-Japanschen oorlog door de Japanners gekaapt geworden en vóór eenigen tijd met twee andere oorlogsschepen weer aan Rusland verkocht. Nadat de schepen hersteld waren geworden, werden zij bemand en ondernamen de vaart naar Wladivostok. Naar de « New York Herald » namen verscheidene kruisers aan de redding deel. De « Peresvjat » kon echter niet vlot gebracht worden en is waarschijnlijk verloren.

Het schip meet 12,300 ton en de bemanning telt 732 koppen.

Russische torpedoboot beschadigd.

BERLIN, 23 Augustus. (Voif.) — Naar wij uit Memel vernemen, werd op den 22 Augustus, bij de Koerlandsche kust opgemerkt dat ongeveer zes zeemijlen ten noorden van Klein-Irben, een Russische torpedoboot van het type der jongst nieuwe groote booten door een ontploffing zwaar werd beschadigd. De boot werd door andere torpedobooten naar de kust van Oesel gesleept.

LOELEE, 23 Augustus. — Een plaatselijk blad meldt dat het Duitsche sloomship « Desterro » op 18 Augustus door een Russische duikboot op twee afstandenminuten binnen de Zweedsche waloren bij Rudiksvall werd opgebracht, waar het voor anker lag, en naar Abo gevoerd.

AMSTERDAM, 23 Augustus. — De scheepvaartraad heeft zijn oordeel te kennen gegeven over den ondergang van het sloomship « Koningin Wilhelmina ». Het schip is op één mijn gelopen.

LONDEN, 23 Augustus. (Reuter.) — Ambtelijk bericht: De duikboot E 23, uit de Noordzee weergekeerd, bericht dat zij op 19 Augustus, 's morgens, een geslaagd torpedo-aanval deed op een Duitsche slagschip van de torpedoklas. De kommandant der duikboot bericht: Terwijl het beschadigd schip door vijf torpedovernieters naar de haven werd gesleept, heb ik het opnieuw aangevallen en met een tweede torpedoschot getroffen. De kommandant gelooft dat het schip gezonken is. Het is overtuigd vast te stellen, dat het reeds tegengesproken en heden herhaald ambtelijk Duitsch bericht, volgens hetwelk Zondag een Britsche torpedojager gezonken is en een Britsch slagschip beschadigd werd, gansch onwaar is.

Van Duitsche zijde wordt daarentegen gemeld: De

melding van de Britsche Admiraliteit over een aanval van de Engelsche duikboot E 23 op een Duitsch lijn-schip der « Nassau »-klasse op 19 Augustus, is in zoverre waar, dat Z. M. S. « Westfalen » door een duikboot, bij dien eerste aanval getroffen werd, echter zoo licht werd beschadigd, dat het schip weerbaar en bestuurbaar bleef. De « Westfalen » zal eindelijk weder volkomen kunnen gebruikt worden. Het is ook juist dat de vijandelijke duikboot het schip nogmaals onder schot nam; de torpedo trof echter niet.

Korte Telegrammen

LONDEN, 21 Augustus. (N. R. C.) — In het Engelsch Lagerhuis heeft Asquith heden, in antwoord op een vraag van Simon, meegedeeld, dat er eorlang een parlementaire konferentie over de hervorming van het kiesrecht zal worden gehouden. Elk voorstel, dat de regering daaromtrent moge hebben ontworpen, zal aan de konferentie worden voorgelegd.

LONDEN, 22 Augustus. — Reuter meldt: Het Hogerhuis heeft het Parlementsontworp in tweede lezing aangenomen.

De « Times » verneemt dat, op last der Admiraliteit, al de juweelen die zich in de postzakken bevonden aan boord der Nederlandsche schepen « Nieuw Amsterdam », « Frisia » en « Noordam » in beslag genomen, te Londen verkocht zijn geworden. Het waren meereels diamanten en andere ongezette edelgesteenten.

Volgens de « Nowoje Wremja » belopen de verduisteringen en bedriegingen die ontkend zijn geworden in het beheer van de spoorwegen van het Zuid-Westen verschillende miljoenen roebel. Men schat de schade door den Staat geleden op ten minste 6 miljoen roebel.

AMSTERDAM, 23 Augustus. — Met de postboot zijn gisteren uit Engeland 35 geleierde Duitschers en Oostenrijkers te Vlissingen aangekomen. De Hollandsche sloombot « Rijndam », op weg van Rotterdam naar Nieuw-York, en de « Prins Frederik-Hendrik », op weg van West-Indië naar Amsterdam, moesten Munnepost in Engeland achterlaten.

ROTTERDAM, 23 Augustus. — Naar de « Nieuwe Rotterdamse Courant » uit Londen verneemt, heeft Duke gisteren in het Lagerhuis verklaard, dat de Regeering generaal Maxwell uit Ierland heeft teruggevoerd.

LONDEN, 23 Augustus. — Het ambtelijk blad maakt de namen van 31 firmen in Holland en Nederlandsch-Indië bekend, met dewelke de handel verboden is.

LOELEE, 23 Augustus. — De politie heeft twee broeders Okholm in hechtenis genomen, een in Loeele, den anderen, die zeventien jaar als kapitein in Boekoe bedijf was en nu tolk van het Russisch konsulaat in Haparanda is, in Haparanda. Beide broeders zijn verdacht van handels-spijionage voor een vreemde regeering.

Gemengd Nieuws

Jonge dief. — Maandagavond ging een jongen van omstreeks 15 jaar, in den winkel van Mevr. J. C., op den sleunweg op Leuven, en vroeg er een glas water, om te drinken. Toen Mevr. C. zich verwijderde, om het water te halen, maakte de slaaf van de gelegenheid gebruik om een briefkast te stelen, die 400 frank inhield. Toen hij met het gestolen geld de vlucht wilde nemen, kwam Mevr. C. terug binnen en vatte hem bij den kraag. Het kereltje bleef in de handen der politie, het geld, in die der eigenaar.

Dieven op de vlucht. — Toen de rantenierster, Mevr. H., wonend op de Fonsvliet, te St-Gillis, Maandagavond te huis kwam, waren drie kerels bezig de vertrekken van het gelijkvloers te plunderen. Zich betrappt ziende, namen de dieven de vlucht; hun buit in dien steek lattend.

Ten einde de gevaarlijke produkten te vermijden, heeft het publiek er belang bij, enkele bekende merken te gebruiken. De produkten « Wauke », sedert 1887 in België op de markt gebracht, hebben op de wereldtentoonstelling reeds eerediploma's en groote prijzen behaald. Eischl van uwen kruidenier de produkten Wauke: « Hull » in fleschjes voor sausen en soepen; « Oma » in potten; ware Oxtail « Wauke » in tabletjes, het beste vleeschsal, waarvan de voedingswaarde met die van het ei geheel overeenkomt. (Analysis van het staatslaboratorium, Antwerpen.) Algemeen agentschap: 11, Moreelsstraat, Brussel. (3631)

Twist in 't huishouden. — De echtgenooten S..., wonend in de Pierstraat, leven in oneenigheid. Er wordt dikwijls getwist en, de man, een brutale kerel, onziet zich niet te slaan. Maandagavond, was 't weer kermis, tot de kerel, ten toppunt van woede, zijn vrouw deertijk begon te ranselen en haar ten laatste een messteek toebrengt. De vrouw zal in langen tijd onbekwaam zijn voor het werk.

Een Belg slachtoffer van een werkonval in Havere. — Een Belgisch werkmán, Kamel Van de Meirssche, 36 jaar oud, aan boord wonende van de schuit « Réclame », gemaerd aan het dok Belbot, te Havre, werkte aan 't lossen van een schip, toen een balk ter lengte van 12 meter, hem op het hof viel. Opgenomen met een wonde aan het hoofd en kneuzingen aan den rechter schouder en arm, is Van der Meirssche naar het gasthuis Pasteur vervoerd en daar opgenomen geworden.

Kleine Kroniek

VLAAMSCH LANDSBOND.

Zondag, 27 Augustus 1916, te 6 uur 's namiddags (torentijd), « In den Ketzer », bij den heer Van Obberghen, Beierschebaan, 2, te Evere: Vlaamsch muziekfeest en Vlaamsche gezinde voordracht. Bekende zangers zullen eenige onzer schoonste liederen voordragen.

Vrije en kosteloze toegang. De Brusselsche Vlamingen, die mee naar Evere gaan, komen samen in 't Vlaamsch Huis om 4 1/2 uur.

VOLKSOPBEURING.

Het publiek lette wel op de zeer groote voordeelen, die de verzending van pakketten aan de krijgsgevangenen biedt, wanneer men ze doet door bemiddeling van Volksopbeuring.

Tengevolge van de overeenkomst die met de Nederlandsche afdeeling van deze instelling werd getroffen en die door den gouverneur-generaal in België werd bekrachtigd worden de bestellingen van aan krijgsgevangenen in Duitschland te zenden pakjes aan de Nederlandsche afdeeling overgemaakt, welke dan die pakjes samenstelt en aan de opgegeven adressen verzendt. Een pakje, waarvoor hier 5 frank wordt betaald, heeft een handelswaarde, die huidige Belgische prijzen van de daarin vervatte artikelen in aanmerking genomen, van 7 fr. 40; voor een pakje van 10 frank is die handelswaarde 16 fr. 20. Verder behelzen die pakjes artikelen, welke, volgens de verordening van de Duitsche overheid, niet meer uit België mogen worden verzonden, zooals meel en vleeschwaren. De samenstelling van de Hollandsche pakketten is dus beter en voedzamer.

Vervolgens is de verzending door tusschenkomst van Nederland sneller dan vroeger, aangezien daarvoor met tien tot twaalf dagen vereischt zijn, terwijl anders een pak ongeveer een maand noodig had om den geadresceerden te bereiken en nog langer, indien de verzending over Zwitserland plaats vond.

Een derde voordeel dat nu verkregen werd is, dat, langs Volksopbeuring om, zooveel pakjes aan één persoon mogen verzonden worden als men maar wil, terwijl dit geal vroeger slechts één per maand bedroeg. Daarbij komt nog, dat de personen, die, ondanks alles, toch nog hun eigen pakje verlangen samen te stellen, dit aan Volksopbeuring mogen bezorgen, welke voor kosteloze doorzending zorgt.

De boier te Anderlecht.

Woensdagavond was de wijk der Raadplaats te Anderlecht tot laat in den avond in rep en roer. Een paar

honderd personen — in hoofdzaak vrouwen — stonden samengegroomd voor het politiebureau, in bedwang gehouden door een brigade agenten.

Telkens iemand uit het politiebureau kwam — en dat gebeurde opvallend dikwijls — steeg uit die menigte een oordeelkundig geroes en gefluit op.

Een Zeppelin, die zijn slanke silhouet in de avondlucht afteekende, had niet eens bezien! Men kan dus denken dat er wat gewichtig moest aan de hand zijn.

We wisten er dan ook al gauw het fijne van. Een opgewonden vrouwspersoon vertelde ons schuimbekkend, dat in het politiebureau bolder was aangekomen en dat al de gemeentebeden, de pompier, de bedienenden van de « Alimantose » (het Voedingsbestuur heet zóó te Brussel!) — tot zelfs de « stokagenten » toe, mijnheer! (« stokagenten » zijn te Brussel voorloopige politiedienaren, die nog geen sabel, doch enkel een stok dragen) — dat al dat volkje nu van die boier mocht kopen!

« We willen wij er ook kopen, mijnheer! » zei de vrouw met een beslissende overtuiging, die niet kon nalaten indruk op ons te maken....

Daar kwam juist weer een « madam » buiten, doch met enkel een handtasche.

« Ze zit in haar sacchoe! » roept iemand. En weer begint het gefluit en het protest....

Onder bescherming van een politieagent gaat het vrouwtje naar huis!....

De nieuwe nuntius in België.

De nieuwe pauselijke nuntius in België, Mgr. Locatelli, is te Brussel aangekomen. De afgeant van den Heil. Stoel is voor de Brusselsche wereld geen onbekende. Hij verbleef destijds in ons midden als sekretaris van het pauselijk gezantschap. Hij heeft talrijke relaties in Brussel bijgehouden. Er was geen officieel ontvangst in het gezantschap; slechts eenige partikuliere persoonlijkeden zijn er ontvangen geworden.

DAGELIJSCH PRAATJE

HET SPEL

Ge schrijft wel dat de mannen, nu het oorlog is hebben afgezien van al het overbodige, dat zoozeer in prijs is gestegen; dat ze de sigaar laten liggen, sommigen zelfs de pijp, en dat is ongetwijfeld ook dat meer dan een werkman van zijn dagelijkse brood heeft moeten afzien. Dat peit, volgens u, ten voordele van de karaktervastheid bij het sterk geslacht. Maar het spel? Ik heb het verleden week nog gezien: de politie is op twee verschillende plaatsen, hier te Brussel, in speelschieten gedrongen; nu een diep krochten, op de Sint-Goriksplaats, vonden de agenten ruim vijftig spelers; in de Bloemenstraat — waar wel eens meer zo mogen schoongevraagd — een derdertig. Onder deze laatste waren vele oud-veroordeelden en... werklozen. Dus, aan het spel hebben de mannen nog niet verzaakt....

Zoo zou een lezeres mij kunnen schrijven, en ze zou gelijk hebben. Het spel is een ziekte, die niet te genezen is, een kwaad, dat men niet ontfouten kan. Het hoort bij de grootste zekzaamheden, dat een speler van zijn ongelukkige drift afziet. Wat heeft men al niet gedaan om het euvel te bestrijden. Van in 1813 trof de Koning van Mainz alwie zich aan kansspelen waagde. Tevergeefs verbodde de heilige Lodewijk in 1251 het vervaardigen van dobbelsteenen; tevergeefs dreigde Lodewijk XI met stokslagen, verbanning en verbodverklaring hunnen goederen, degenen die zich aan het spel vergrepen zouden. En, alhoewel ook Lodewijk XIV het spel verbood had, werd er iedereen dag van drie tot zes uur druk gespeeld, en zelfs, op schandelijke wijze, v a l s c h gespeeld. Niet een staats-hoofd in de geschiedenis, van Karel V tot Napoleon I, of hij heeft het spel willen trefsel. Idiele moeie! Terwijl de vorst zware straffen voorschreef, zat Marie-Antoinette aan het speelfafelje, of teekenden de kroningschrijvers op dat Madame de Montespan een miljoen bij het hoka-spel verloren had.

Wie noot gespeeld heeft, kan niet begrijpen dat men er zoo kan op versingerd zijn. Wie eens gespeeld heeft, blijft speen. We staan dus hier voor een kwaad, dat niet kon worden uitgeroeid, en al wat men doen kan is, het aan strenge voorordeningen onderwerpen, niet als de wetgever het voor de prostitutie... gepoogd heeft te doen. Het is in ieder geval beter, wanneer men ziet dat er toch niets aan te veruipen is, den toestand te nemen zooals hij is, en het spel te gedogen, maar onder toezicht. Hier baat geen preek, hier helpt geen wet. Sluit de officiële speelhuzen, en er worden geheime krochten geopend zooals deze, waar de Brusselsche politie verleden week is binnengedrongen. En nu ben ik er nog niet heel zeker van dat die mval der politie, en dat drie of vier dozijn proceessen-verhaal die bij de gelegenheid werden opgesteld, een heilzamen invloed zullen uitoefenen: en zu tot nog worden gespeeld, al dreigde men de spelers met kogel en srup.

Ik heb altijd gedacht, dat het verkeerd was, de groote speelhuzen, zooals die van Oostende en van Spa, te sluiten. Daar toch komen bijna uitsluitend vreemdelingen, die niet opzet komen om hun heilbeertje te vooeden, au weten waar ze binnegaan. Komen ze in ons land hun geld niet verteren, dan gaan ze naar Frankrijk, waar ze nog meer gelegenheid vinden, en dan verzeien ook de andere groote steden, zooals Brussel en Antwerpen, een bron van inkomsten. De zoogenaamde casino's zijn niet voor den werkman open: dat is de hoofdzak. Sluit die casino's, en de speelhuzen rijzen uit den grond — en daar mag dan iedereen binnen, zoowel de arbeider als de verterpe Amerikaan met zijn langzakte en zijn spleen.

En dan, voor degenen die op dat stuk altijd den mond vol hebben van zeedelijkheid, als men den loch met een enkelen pennelrek het spel uit de wereld wil bannen, waarom verbiedt men dan ook met ter zelfder tijd de wedrennen en andere sportaangelegenheden die tot weddenschappen aanleiding geven, en waar ook de kleine handelaar, en zelfs de werkmán, hun geld gaan wagen? Waarom zou men ook het spelen op de Beurs niet beletten, want het is toch algemeen gekend dat, in de Handelsbeurs, sommen gewaagd worden die honderdmaal grooter zijn dan deze, die in al de casino's van heel de wereld worden verhandeld!

Men weet dat de Handelskamer van Brussel vroeger een krachtige propaganda heeft gevoerd om het spel in Oostende en in Spa weer toe te laten. Dat bewijst wel, dat ook de hoofdstad er baat bij vindt. Daarenboven mag herhaald dat het beste middel om de speelschieten uit te roeien, het herstellen der openbare casino's is. Dat vraagstuk komt voor het oogenblik wel niet van pas; men ziet echter wel, dat er in dezen moeilijken tijd loch nog in het geheim aan de onoverwinnbare drift wordt geofferd. Er zijn, in deze stad, met honderden kleine kroegen waar men zelden verbruikers ziet, en waarvan men niet weet hoe ze blijven bestaan. Men kan de speelhelen met den vinger aanwijzen. Gewoonlijk is het nog niet voldoende dat in die zonderlinge tapperijen de speeldruifl front; daar heerscht ook nog de langvingerige woekeraar, daar dwaalt rond de verwelike schoone....

Het schijnt dat zulks in een groote stad onvermijdelijk is. Ik zou 't redelijker vinden, zoo er een groot gebouw werd opgericht waarop geschreven stond: « Hier wordt gespeeld, onder toezicht der overheid. » Maar dat gebouw zou dan onze Handelsbeurs niet mogen zijn, en de politie zou er de grijpvoets en de stelten moeten buitenhouden.

STAF.

BINNENLAND

UIT GENT

De vliegeraanval.

Naar het schijnt zouden de vliegers, die onlangs Merelbeke met bommen hebben beworpen en zooveel schade hebben aangericht, zich hebben laten misleiden door de vele broekassen, die in

binnenkort kon worden uitgevoerd, bezigheid verschaffen aan een groot aantal werklozen. Doch daar de gerechtelijke ontgeloofing op het oogenblik niet uitvoerbaar is, zouden de eigenaars er in moeten toestemmen der stad in der minne de noodige percelen over te laten, de vaststelling van de schadevergoeding voor later voorbehouden.

Van den anderen kant, als men mag afgaan op een interview van een plaatselijk blad met den burgemeester van Gent, zou het gemeentebestuur maar matig ingegonnen zijn met de door de Syndikale vergadering der ondernemers, als middel tegen de werkloosheid, aangevonden werken. Uitgezonderd echter de restauratie van eenige oude gevels, welke reeds in gang is. Wat nu betreft het oprichten van een groep werkmanshuizen met hoofting, op de uitgestrekte stadsterrinen langs de Leie, 1° welk de Syndikale vergadering voor sloeg, werpt burgemeester Braem op: 1° dat het 1° oogenblik niet is om nieuwe huizen te bouwen, gezien het groot aantal die leegstaan; 2° dat de bouwstoffen moeilijk te krijgen en duur zijn; 3° dat de ondernemers zelf het initiatief zouden moeten nemen terreinen te kopen en te bouwen.

UIT ANTWERPEN

Leergangen van huishoudkunde voor onderwijzeressen.

Men verzoekt ons ter kennis te brengen van de onderwijzeressen, dat een leergang van huishoudkunde gegeven wordt te Brussel van 11 tot 27 September 1916 (ook te Brugge, te Luik en te Doornik). Er zijn Vlaamse en Franse leergangen. De belanghebbenden moeten in hun aanvraag zeggen, welken leergang zij verkiezen.

Het onderdicht is kosteloos, maar de onderhoudskosten zijn ten laste van de aanvragsters. Voor zooveel er plaats is, wordt er in de normaalschool zelf voedsel en verblijf gegeven tegen 3 frank daags.

De aanvragen moeten binnenvallen vóór 1 September. Model van aanvraag:

De ondergeteekende (naam, voornamen, bediening), wonende te (gemeente, straat, nummer), provincie, verklaart zich te willen laten inschrijven op de lijst der personen, die in 1916 den Vlaamschen of Franschen tijdelijken normaalleergang van huishoudkunde volgen zullen.

Zij wenscht voedsel en verblijf te genieten, tegen 3 fr. per dag, in de inrichting, zetel van den leergang. (Zoo mogelijk Brussel, Brugge, Luik, Doornik. — Weglaten wat niet verlangd wordt.) Handteekening.

Den Heer Algemeenen Bestuurder van het Lager Onderwijs, Ministerie van Wetenschappen en Kunsten, te Brussel.

Nieuwe Boeken

Sir Roger Casement. — Irland, Deutschland und die Freiheit der Meere und andere Aufsätze. — Jos. C. Hubers Verlag: Diessen vor München (Verlag) 215 bizz. met 2 portretten en 1 handschrift-facsimile van den schrijver. Prijs 3.50 Mk.

De boeken waarvan men één exemplaar toezendt, worden VERMELD; wanneer wij TWEE exemplaren ontvangen wordt het werk daarenboven BESPROKEN.

De uitgevers worden verzocht ons telkens den prijs hunner boeken mede te deelen.

KERKNIEUWS

KONFERENTIE DER DUITSCHE BISCHOPPEN.

De «Maasbode» meldt uit Fulda, 22 Augustus: Heden is a'hier de jaarlijkse bisschoppelijke konferentie begonnen. Tegenwoordig zijn kardinaal Von Hartmann (Keulen), de aartsbisschoppen Norber (Freiburg) en Dabbor (Gnesen-Posen), vorbisschop Mgr. Bertram (Breslau), de bisschoppen Puggenburg (Münster), Schulte (Paderborn), Korum (Trier), Berning (Osnabrück), Ernst (Hildesheim), Kirslein (Mainz), Kilian (Limburg), Biudau (Ermeland), Rosentretter (Künig), Keppeler (Rottenburg) en Benzler (Metz), de apostolische vikaris van Saksen, Mgr. Lohmann, en de Pruisische legationsschep, Mgr. Joeppen. De bisschop van Straatsburg, Mgr. Fritzen, is door den dood van zijn broeder verhinderd de konferentie bij te wonen.

Om halfnegen werd in de Sint-Bonifacius-krypte de heilige mis, ter aanroeping van den Heil. Geest, ongedragen. Onmiddellijk daarop begon de eerste zitting, onder voorzitterschap van kardinaal Von Hartmann.

Volgens de «Kölnische Volkszeitung» neemt ook Mgr. Schmitt, bisschop van Fulda, aan de konferentie deel.

Ekonomische en Financiële Mededeelingen

Koolmijnen van Donetz. — Gedurende de vier eerste maanden van 1916 is de opbrengst van kolen van het Donetz-gebied tot het aanzienlijke bedrag van 561 miljoen pond geslezen. 't Is een totaal dat voorheen nog nooit bereikt werd. De verzendingen bedragen 445 miljoen pond of 31 honderd meer dan verleden jaar voor hetzelfde tijdvak.

Kanada. — De buitenlandse handel van Kanada heeft voor het trimester eindigend met 30 Juni 1916 een totaal aangewezen van 327,512,344 dollar tegen 272,618,888 dollar in 1915.

Nitrate Railways. — De vraag naar Sodaantraat blijft stijgen. De ontvangsten der Nitraatspoorwegen hebben daar natuurlijk den welgedoen woerslag van ondervonden. De «Nitrate Railway Co.», die in 't begin van den oorlog door den algemeinen krisis werden aangedaan, zoodanig dat ze den dienst hunner delging moesten schorsen, zijn tot zulken voorspoed wedergekeerd, dat ze de rians kunnen heren. Voor het loopende jaar zijn de ontvangsten in vermeerdering met 208,298 pond sterling en alles doet voorzien dat deze herneming zal voortgaan. Zoodra de obligatieschuld zal afgedeld zijn, komen de gelden daarvoor bestemd ten goede aan de aabdeelen, die instede van 5 ten honderd, zoodaals ze dit jaar ontvangen, dan 7 ten honderd zullen genieten, terwijl de «deferred aandeelen» dan ook eene kleine vergoeding om te beginnen zullen ontvangen.

NIEUWE SCHEEPWERF.

KEULEN, 23 Augustus. — Naar de Hamburgsche korrespondent van de «Rheinisch-Westfälische Zeitung» uit vertrouwde bron verneemt, zal eierlang te Hamburg een nieuwe scheepswerf worden opgericht onder leiding van de Hamburg-Amerika-Linie, welke zich slechts zal bezighouden met het bouwen van een reeks van vrachtkorven, a'zoo met stukken van hetzelfde type van zoowat 8,000 ton. Bouwlijst en bouwkosten zullen daardoor buitengewoon verminderd worden, zoo dat zulke een ondernemen een buitengewone versterking van de handelschepen na den oorlog zou betekenen.

EENE ARGENTINSCH E HANDELSVLOOT

In v'eband met de sterk gestegen vrachtprijzen op Argentina (de vracht van Engeland naar Rio de la Plata, in 1914 nog 15 sh. per ton bedragende, is thans tot niet minder dan 150 sh. gestegen en heeft zelfs nu en dan 170 sh. overschreden) heeft de regering der Republiek, volgens een bericht in de «Frankfurter Zeitung» officieel te kennen gegeven, dat o'schoon de vrede wel op het gebied van het transportwezen een verbetering zal brengen, het land zich nu meer dan ooit met de gedachte om een eigen handelsvloot te vormen moet vertrouwd maken, ten einde in de toekomst onafhankelijk te zijn van belemmerende invloeden van buiten.

KUNST EN WETENSCHAP

V. JOHANN FRIEDRICH FEHRS.

Fehrs, wiens overlijden wij in ons nummer van Maand hebben medegedeeld, was met Klaus Groth en Fritz Reuter de bekendste figuur der Nederduitsche letterkunde. Aan een brief, dien hij slechts enkele dagen vóór zijn dood schreef, zijn volgende woorden, die bewijzen dat Fehrs ook met zijn gedachten bij de Vlamingen vertoefde, ontleend:

«Wat is el een Tied, mien lewen Fründ! Much well ok merren nien sien, — awer de Jare! Tokien is een slecht arbeid, wenn 't Hart noch warm un'jung is. Gröten Se 't Vlameland.»

Wat vertaald luidt:

«Wat is het een tijd, mijn lieve vriend! 'k Zou ook wel lemmiden 't geweld willen zijn, maar de jaren! Tokien is een kwade arbeid, wanneer 't hart nog warm en jong is. Groot het land der Vlamingen.»

TUJDSCHRIFTEN

DE GOEDENDAG, nummer 10 (Augustus 1916). — J. verbaast zich over de zonderlinge opvattingen over vaderlandsliefde, die hij om zich heen aantreft en beweert dat onze vaderlandsliefde ware vaderlandsliefde is. Studenten uit Gent en uit Antwerpen vertellen van hun verdrukking en hun verdrukking en van hun verzet en hun onverzettelijkheid. De rubriek «Ter Taalzuivering» wordt voorigezel, bevat echter een bewering, die we niet aannemen, nl. dat de uitdrukking «Het lachen der kinderen» geen goed Nederlandsch zou zijn! Namens de opstelsaand, legt Leo de Smet een verklaring af jegens het Duitsche tijdschrift: «Der Belfried». G. Brunsens en Oskar J. E. Leemans dichtten. Ditmaal is de perskroniek weer van L. minder volledig, dunkt ons, dan naar gewoonte. Mark en O. D. S. houden de «boekstafel» en zeggen dingen, die beaamt wat onze medewerkers hier destijds ook geschreven hebben. Verder a'herhande belangwekkende nieuws, o. a. dat bij uitzending dit jaar, tijdens de vakantie, nog een feestnummer zal volgen, dat ruim 100 bizz. druks zal tellen en bijdragen van vele personen van aanzien zal bevatten.

SUEDEDEUTSCHE MONATSHEFTE. — Het Augustusnummer is hoofdzakelijk gewijd aan «Die Niederlande», dus ook en vooral aan Vlaanderen. Over 't algemeen munten de studiën, die over de onderscheidene behandelde onderwerpen zijn geschreven, uit door een zeer wedsende objectiviteit, die zoo gunstig afsteekt bij vele onder den indruk van oorlogsovermoed geschreven opstellen. In deze stukken klinkt ons, integendeel, zeer vaak een loon tegen, die moet opwekken tot wederzijds waardeeren van verschillende standpunten. Ik zeg het zonder omwegen: het strekt Duitsland tot eer, dat zulke stukken in dezen tijd er kunnen geschreven worden; men neme kunnen dan in alle betekenissen, die men er aan wil hechten. — Wat speciaal Vlaanderen betreft, stippen wij aan: een stuk van Friedrich Markus Huebner over de Wisselbetrekkingen der Duitsche en Vlaamsche mystiek. Peter Zylmann heeft het over de Vlaamsche Beweging tijdens den oorlog en schetst den toestand met een zeer te prijzen objectiviteitsbetrachting. B. Gaster wil in een paar bizz. de Hoogduitschers in staat stellen met vrucht een Nederlandsch boek te lezen. Ik laat in 't midden of dat mogelijk was. Spijtig stippen we een paar onnauwkeurigheden in zijn Vlaamsche tekst aan. Met warm gevoel en innige waardeering geschreven bladzijden zijn deze welke Liederle de Buck wijdt aan den grooten, zoo diep betreunden Vlaming, Lodewijk de Raet. Fr. W. Freiherr von Bissing schrijft kritisch over Duitsch-Belgische verhoudingen en zegt daaromtrent zeer diepe waarheden. Leo Schwenig tracht een karakteristiek van kardinaal Mercier te schrijven, wiens hoogte waarde hij ten volle beaamt, en wiens vijandelijkheid tegenover de Vlamingen hij enkel verklaart door des kardinaals Waalsch zijn. Halter von Ziegler geeft een goed gedokumenteerd beschouwing over ons middelbaar onderwijs en loont aan hoe de Vlamingen en hun taal er veronachtzaamd, ja bevochten worden. Een zeer innemend en van eele vaderlandsliefde getuigend stuk is «Luxemburgisches» van Nikolaus Welter. Franz Dülberg geeft psychisch inzicht in Hollands standpunt tegenover den wreeddoorg. Bovendien deze bevat de aflevering nog verscheidene andere even lezenswaardige opstellen.

Het bekende, prachtig geïllustreerde Duitsche maand-schrift «Westermans Monatshefte» zet zijn tien jaargang in met het thans reeds verschenen Septembernummer, dat werkelijk door zijn technische uitvoering niet den schijn wekt in «een land in oorlog» uitgegeven te zijn.

Uit den rijken inhoud verhalen wij hieronder enkele titels: Oskar Zwintscher, door Franz Servaes (rijk geïllustreerd); De dooden zegenen; Een Kleinstroom; door Henrich von Morgenstern (Margarete gravin Bunn); Nieuw onbekende jeugdedichten, van Theodor Storm; uit het jaar 1839 voor de eerste maal gepubliceerd; U' mijn leven, door Ernst von Waldgen; Friedrich Fehrs' schilderijen van woonhuizen en binnenvertrekken, door prof. Karl Widmer (geïllustreerd); de weegschaal van het lot, door Kurt Moreck; Tusschen goedheid en dichtkunst, Straatsburgsche herinneringen, door Friedrich Luehard; De Oost, door Dr. Otto Granzon; Het hekje van meester Domingo, novelle door Karl Hans Stroob; Conrad Ansoer; Een studie, door Ernst Ludwig Schellenberg (geïllustreerd); Vier gedichten van Gustav Falke; Oorlog en vrouwenemancipatie, door H. Wegs; De wereldoorlog, maandelijksche berichten, door prof. Dr. Gustav Roloff; Boheemisch glaswerk, door Dr. Ernst Joffe (geïllustreerd); Otto Wiedemann's schaduwbeelden, door Ernst Warburg (geïllustreerd). Prijs per nummer: 1.50 Mk.

DE TOORTS, nummer 11. — Een zeer belangwekkend nummer. De wekelijkse teekening van Is. van Meens is ditmaal bijtend satirisch. Men ziet een grinnikend soldaat met roode letters op den muur van een half vernield hut schrijven: «Les Flamands sont des baches!» Vive la France! In de verte ziet men een miseraal kerkhof waarheen een Fransch bodeje verwijst: «Vers le cimetière des Flamands». Daarop staat een domme flaneur van een Franschje spottend te kijken en vraagt den soldaat: «Waar haat jij in dezen tijd dat mooi rood? 't Moet wel heel duur zijn. En de sergeant: «Wel neen, cher ami, 't kost geen centiem, 't is Vlaamsch bloed, dat vloeit hier met stroomen!» H. D. J. Bodenstein wijst er op hoe eenzijdig de Hollandsche pers het geval Fryant en hoe onverschillig ze de terdoodveroordeeling van Casement heeft behandeld. René de Clercq schrijft bij een portret van Hugo Verriest eenige roerende woorden aan het adres van den zoo laf aangeranden priester. Bij de verzuivering van de Gentische Hogeschool, schrijft E. H. Rietjens kanttekeningen. Hij ontzuwt nogmaals de argumentatie van prof. Van Hamel, die meent, dat zijn. Hollandsche kollega's, die naar Vlaanderen zouden gaan doceren, «wetenschappelijke vreemde oorlogskunst» zouden vervullen. Na nog enkele woorden gewijd te hebben aan de verachtmakingen van Van Cauwelaert, schrijft E. H. Rietjens:

«Het zal alle weldenkende Nederlanders verheugen, dat niet alleen de verschillende fakulteiten der Gentische Hogeschool zullen geopend worden, doch ook een Nederlandsche Veertienheidschool en een Nederlandsche Landbouwschool er aan zullen worden toegevoegd. Men is thans te Groot naar vernemen, druk aan den gang met het opbouwen van de nieuwe lokalen voor deze inrichtingen. Ook wordt de prachtige aula der Universiteit voor de opening in gereedheid gebracht. De ondernomen restauratiewerken zullen van deze aula eene der mooiste van Europa maken. De herstellingskosten bedragen een 80,000 frank. Zoo krijgen wij dan toch eene Universiteit die Vlaanderen verdeden waardig zal mogen heeten.»

Karel Plateau brengt huide aan Hollands liefdadigheid. De gewone rubrieken «Om onze Slampoliek» en «Grootnederlandse vonken», behelzen heel wat lezenswaarde. En om te sluiten vertelt de heer L. Simons nog eens wat hij tegen «Dietsche Stemmen» c. s. heeft.

ONS LAND, 20 Augustus. — Wij stippen eerst en vooral aan een flink stuk over het prachtig werk van «Volksopbeuring», dat te Antwerpen op ruime schaal is aangepakt geworden. Wij veroorloven ons het volgende uit het stuk over te nemen. Het stuk geeft een gesprek weer met den heer Karel Angermille, leider der Antwerpsche afdeling van «Volksopbeuring».

De Antwerpsche afdeling, die onder het voorzitterschap van Dr. A. Picard is opgericht en waarvan mijnheer Frans van Laer de sekretaris-penningsmeester is, heeft, natuurlijk, al de punten van haar programma nog niet kunnen verwezenlijken.

Eenige diensten werken vrij regelmatig, zoo de verkoop van lucifers, zoo het zenden van pakjes naar geïnterneerden en krijgsgevangenen, het geven van inlichtingen, het vergemakkelijken van de briefwisseling. Het inzicht bestaat «Volksopbeuring» te doen aansluiten bij verenigingen, die al werkzaam zijn aan de verwezenlijking van punten, die op haar programma staan. Waar dat niet zal mogelijk blijken of waar geene vereniging van dien aard bestaat, zal «Volksopbeuring» de werking aanvatten; en, laat het ons hopen, telkens tot een goed einde voeren. Lezen, winter, bijv. zullen we voordracht-

ten inrichten met praktische strekking over gezondheidsleer, voedselkwestie, zuigelingverzorging, enz...

U moest eens zien wat een vreugde er is op de gelaten als men vernemt hoe hier iedereen zijn eigen taal spreken mag, — en dat niet alleen, maar zijn gemeed uitstorten. We zijn van meening dat nauwere kennis-making met ons publiek door gemeeduitstorting enerzijds, door goed- en vertrouwenschenkende woorden anderzijds ook ware volksopbeuring is. Ik kan U verzekeren dat er in het gezonde hart van het volk een schat van liefde verborgen ligt en dat wij, door simpele hartelijkheid, harten winnen. Zeg vooral aan onze menschen, dat de verzendingen kosteloos gebeuren; dat zij zelf de pakjes mogen samenstellen als zij het verkiezen, mits in achtnaam van de voorschriften, die het verzenden verbieden van vleesch en vleeschpreparaten, suiker, brood en wat met meel is voorbereid en van dranken. Laat mij U dit voorlezen!

«Volksopbeuring» is gemachtigd ook uit Holland pakketten met levensmiddelen te zenden aan de krijgsgevangenen in Duitsland. De verzending geschiedt door het bijkantoor in Den Haag, Daguerestraat, 35. Pakketten met den volgende inhoud kunnen verzonden worden: Pakketten van 10 frank: 1 kilo appelsiroop, 2 frank; 400 gram mager spek, 3 fr. 50; 500 gram roomkaas, 4 fr.; 500 gram leverpastet, 2 fr. 10; 40 stuks sigaretten, 60 centiem; 100 gram tabak, 1 fr. 60; 20 stuks toiletzeep, 40 centiem. Te zamen: 16 fr. 20.

Pakketten van 5 frank: 500 gram appelsiroop, 1 fr.; 400 gram mager spek, 1 fr. 75; 500 gram leverpastet, 2 frank; 350 gram leekkerkoek, 1 fr. 5; 100 gram tabak, 60 centiem; 20 stuks sigaretten, 20 centiem; 1 stuk toiletzeep, 80 centiem. Te zamen: 7 fr. 40.

Alle waren gewaarborgd eerste hoedanigheid. In ieder pakket wordt een ontvangstkaart gesloten, die, onderleekend door den bestemmeling, door het Gentische kantoor aan den afzender toegezonden wordt.

Een Belgisch krijgsgevangene, die uit België het eene maandelijks toegelaten pak ontvangt, mag onafhankelijk daarvan, een of meer pakken uit Holland ontvangen. Het aantal der laatste pakjes is onbeperkt.

G. Brunsens wijkt een «In Memoriam» aan Sir Roger Casement. G. Vrij wijdt een belangwekkend artikel aan den taalsprijk bij de Slovakken, en P. van Ostaen zet zijn voorgediedenis der Vlaamsche Beweging voort.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

TERECHTBRENGING

bij de Verordening van 21 Juli 1916 over de benutting van haver (Wet- en Verordeningblad, bladzijde 2455).

Aan het begin van artikel 5 der Verordening van 21 Juli 1916 over de benutting van haver, moeten twee woorden worden toegevoegd. De eerste zin zal als volgt luiden: Artikel 5.

Als hoogste prijs voor 100 kilogram haver van goede, marktgeschikte hoedanigheid, met een laagste gewicht van 44 kilogram per heklotter, wordt een algemeene prijs van 33 frank vastgesteld.

Brussel, den 18 Augustus 1916.

Der General-Gouverneur in België, Freiherr VON BISSING, Generaloberst.

BERLIJN, 23 Augustus. — Ambtelijk bericht: De Engelsche Admiraliteit heeft een Duitsch ambtelijk bericht, meldende dat een Engelsch mineschip den 19 Augustus door een onzer duikboten beschadigd werd, onjuist verklaard. Op grond van het inlussen ingekomen verslag van de betrokken duikboot, wordt het volgende bekendgemaakt:

De duikboot ontmoette den 19 Augustus in de avond-schemering een deel der Engelsche vloot, bestaande uit slagschepen en panserkruisers, die van een vrij groot aantal kleine kruisers en torpedojagers omgeven waren. De duikboot kon de slagschepen onder schot nemen. Op den toren van de half ondergedoken duikboot stonden drie officieren. Na het inslaan van de torpedo, verbleef zich aan den achtersten schoorsteen van het linschip een vuurzuil van ongeveer 20 meter breed en 40 meter hoog, die ongeveer een minuut slaan bleef en waarin de achterste schoorsteen wigloeiend zichtbaar was. Terzelfder tijd ontstond een hevige ontsnapping van keteldamp. Na het verdwijnen van de rookzuil was nog afte zien de romp van het schip zonder schoorsteen of masten te zien, terwijl van de laatste schepen de geheel esilhouet erkennbaar was. De kommandant had den indruk, dat de torpedo niet alleen de ketel-inrichting zwaar beschadigd had, doch ook een grooten oliebrand had doen ontstaan.

De hierboven aangehaalde feiten werden op dezelfde wijze door de officieren van de duikboot waargenomen. Daaruit volgt, dat het Engelsch slagschip door den aanval van de duikboot ten minste zwaar beschadigd werd.

BRIEVENBUS

A. S., Schaerbeek. — Ontvangen 1 frank 25 voor een maandabonnement aan den gevengene Theunen F.

GOEDE DAGBLADVERKOOPERS worden gevraagd voor Leuven en den buiten. Zich te wenden: JEBRE-LYNCK, algemeen depot van de GAZET VAN BRUSSEL, Statiestraat, 148, Leuven.

Tooneel, Concerten en Vermakelijkheden

VRIJDAG, 25 AUGUSTUS.

Alhambra. — Geen vertooning.

Molière. — Om 9 uur: «Sapho.»

Bois Sacré. — Om 9 1/4 uur: «Cassons du sucre.»

Folies Bergères. — Om 9 uur: Les Mousquetaires au Couvent.

Gaité. — Om 9 1/4 uur: «Une grosse affaire.»

La Bonbonnière. — Geen vertooning.

Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur: «Clodine.»

Olympia. — Om 9 uur: «L'An de Buridan.»

Winter-Palace. — Om 9 uur: «Bonheur conjugal.»

Berichten van Schouwburg en Bioskopen

MOLIERE. — Donderdag had onherroepelijk de laatste vertooning van «Nos Bons Villages» plaats. De uitstekende troep van de Molière zal heden, vrijdag, optreden, voor de eerste maal op dit tooneel, met «Sapho», de mooie komedie van Alph. Daudet, en Adolphe Belot. Mevrouw Renée Christian, de artiste die een zoo grooten bijval genoot in «La Dame aux Camélias», zal de rol van Fanny Legrand vertolken. Zoals naar gewoonte, heeft het bestuur de grootste zorgen besteed aan de tooneelschikking van dit prachtig stuk.

Het verhuurbureau is alle dagen open van 11 tot 8 uur.

GEVRAAGD Vlaamsche Jongens en Meisjes, beschikende over eene goede stem, om deel uit te maken van het koor Alhambra Schouwburg. — Zich aan te bieden Bloemenstraat, 7, Zondag 27 Augustus, van 10 tot 12 uur.

Handelaren en Partikulieren

alvorens aankondigingen te doen — vraagt prijzen aan het.

Publiciteitsbureau P. HOEBEN 75, Anspachlaan, 75, BRUSSEL-BEURS dat U gaarne nadere inlichtingen van welken aard ook verstrekken zal

Sodiumkristallen
Wijnen, Sigaren,
Chokolade, Zeep, Stopfels,
Zwavelstokjes, enz.
Gebr. MARIUS, 51, Jamarlaan
BRUSSEL 9754

WORDT GEZOCHT VOOR BRUSSEL: Bekwaam vertaler

Grondige kennis van de Nederlandsche, Fransche en Duitsche talen; vlot opstel. — Uitvoeringe brieven MET AANSPRAKEN en opgave van titels aan P. D. B., bureel der Gazet van Brussel. 2037

Harde en Malsche Zeep
Soda, Zwavelstokjes
Voordeelige prijzen - Eerlijke bediening
1, Jamarlaan, BRUSSEL-ZUID

BROUWERIJ TE LEUVEN

VRAAGT

Zeet bekwaam Meestergast

Moet geheel zelfstandig kunnen werken. — Aan geschikt persoon wordt GOED LOON verzekerd. — Breedvoerig schrijven aan: Brouwerij TENBURELE VAN HET BLAU

Geheime Ziekten

WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN

20 JAREN BIJVAL

De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson genezen radikaal zonder werkverletting op allen onderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatie der waterorganen, blaas en nieren, Pissbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebelen, pijnlijke of brandende waters, speen. Nooit gene mislukking, zelfs bij de onderlingen en in de ergste gevallen

APOTHEKEN: 3 fr. de doos 3202, 15, Kruisvaartenstraat, Brussel; De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Breedenraet, Charlotalei, 2, Antwerpen; De Moor, Brugstraat, 33, Gent.

Kleine Aankondigingen

TABIEF:

De vier regels (minimum) fr. 0.50
De dijkomende regel fr. 0.20

Dienstaanbod

Men vraagt DEFTIG MEISJE voor alle werk, in deftig gezin, 84, Scheutlaan, Ant. 3720

MEN VRAAGT Vlaamsch buitennemeisje van 17 tot 20 j., voor al het huishwerk. Voorspoedstraat, 43 (rue de la Prosperité), Molenbeek. 3708

Kapper voor Dames

Vraagt gast konnende onderleeren en jongen die wenscht den kapper-stiel te leeren. Adres te bekomen op het bureel van het blad. 3727

JongekANTOORBEDIENDE wordt gevraagd v. Brussel, Vlaamsch en fransch. Schoon schrift. Voorkeur: machineschrift. Proefsalaris: 30 fr. Schrijven: G. B., bureel van 't blad. 3638

MEN VRAAGT GoedeVerkoopers voor een Vlaamsch dagblad (vast loon: 1 fr. 50 per dag) Zich wenden of schrijven: Orléstr., 19, Brussel-Kuregem

MEN VRAAGT voor LEUVEN en omstreken, goede verkoopers v. GAZET VAN BRUSSEL. Zich vermelden in ons depot, 145, Statiestraat.

Dienstaanvraag

voor werkplaatsen werklieden: meesters, mijnwerkers, pletters, boorders, werktuigkundigen, draaiers, monteurs, slotenmakers, gisters, vormers, draadtrekkers, bankwerkers, sterke helpers, houtdraaiers, enz. Zich melden Maria-Theresiastr., 34, Sint-Joost-ten-Noode. 3756

Huisgezin met 1 kind vraagt plaats als huishoudster of iets dergelijks. — Adres: «Huishoudster», bureel van het blad. 3730

JONGELING, oud 16 jaar, steun van zieke moeder, vraagt plaats als loopjongen of wat ook. Adres: Ragnier, Karel, 45, Samaritanschelestraat (rue de la Samaritaine) 3753

Jonge getrouwde vrouw, vraagt plaats om alle werk, 2 o. d. dag, en per week. — Schrijven Mev. Vanhelmont, Verheydenstr., 209, Anderlecht. 3761

Diensteisje van 23 j., kenende alle werk, een weinig keuken, vraagt dadelijk plaats. Adres: 97, Bergsche Steenweg, Halle. 365

Diensteisje van 23 j., kenende alle werk, een weinig keuken, vraagt dadelijk plaats. Adres: 97, Bergsche Steenweg, Halle. 365

DAME alleen zoekt appartement op eerste verdieping, 3 pl. geslooten, mansruce en kelder, geslooten huise, eenige huurjer. Prijs 3 tot 40 frank. Schrijven priis X. V. C. bureel van 't blad. 3736

Huizen, enz.

DAME alleen zoekt appartement op eerste verdieping, 3 pl. geslooten, mansruce en kelder, geslooten huise, eenige huurjer. Prijs 3 tot 40 frank. Schrijven priis X. V. C. bureel van 't blad. 3736

Allerhande

MEN verlangt te koop en met gereed geld, een werkmanshuis of klein handelshuis. Schryven: Buere van het blad, P. M. 3764

Ben koper van
Beschadigde Zeep
WOLVET 3738
met freigabe
62, de Bismarckstraat, 62
KOERLBERG-Brussel

TE KOOP gevraagd schouw-
garnituur, massief koper,
klok en 2 kandelars, spoedige
aanbiedingen buere van het
blad. 3673

IK BEN VERKOOPER van
**Extra-Malsche
ZEEP**
tegen 1.20 fr. het kilo
van Zeep tegen 25 fr. de kas
van 200 brokken, van Zwa-
velstokjes, tegen 22 fr. de
kas van 1,000 doozen. 3761
187, Brogniezstr.

UIT OORZAAK v. vertrek
Gr. phonoog, 48 sch. ODEON
gr. luxe-mod.; kinderrijt Engel.
mod.; luster mass. koper, gas
elektr. schouwgam., oorlogs-
herin. 54 Th. Verhaegenstraat,
St-Gillis. 3058

Beste Zeep

Extra bruine zeep
HOLLANDIA
De BESTE schui-
mende zeep voor
den wasch, bevat
geen schadelijke
bestanddeelen:
1 fr. 80 het kilogram.
Naar alle plaatsen
wordt franco ge-
leverd van 25 kil. af,
tegen ontvangst v.
een postnoot.
J. VAN STRATUM
49, Tolstraat, 49
ANTWERPEN

JONG Duitscher van goede
familie, wenscht dagelijks
bij deftig gezin middag- en
avondmaal te gebruiken. Voor-
waarden schriftelijk opgeven
aan J. D. bur. van het blad. 3709

Spaarzame
Kaarsen
en alle toebe-
hooren voor
Kerkerlicht
Groot en klein
31, Zinkstraat
- rue de Salignes -
Brussel. 3730

Koop en Verkoop

Okkaze Velos
Naal-
en Waschmachinen
Twee Toersstr., 14, r. Deux-Tours
St-JOSSE-TEN-NOODE

MEN verlangt te koop en per
« okkaze » HAARD (ten
continu) in goeden staat. Prijs op-
geven onder motto « Vuurhaard »
ten buere van het blad. 3669

Marseille en
Toiletzeep
TE KOOP
tegen fr. 1.70 het kilo.
187, Brogniezstraat

ZEEP

Malsche, bruine lijnoliezeep,
180, 250 en 350 frank de
100 kil.

Reinigungszeep, in kisten van
200 stukken, harde, extra-
schuim, 68, 80 en 100 fr.,
in schoone doozen (per
100 kisten, merk naar de
keus van den klant).

Toiletzeep, 55 fr. het gros.
in klompen, fr. 4.75
het kil. Aflevering met
grote hoeveelheid.

SAVONNIERS RÉUNIS
3, Nieuwe Brugstraat, 3
(3, rue du Pont-Neuf)

STOPVERF

voor glazenmakers
Grote hoeveelheid, in
alle hoedanigheden, voor-
handen Glas voor vensters,
daken, broeikasen, plan-
tenbakken, werkplaatsen.
Glazen voor ruiten, meubels,
kasten, vloersteenpannen
in glas, flesschen, dia-
mant, bijzondere en
fantazieglasten. Verzending
per spoorweg en per wa-
gen, vrij van alle kosten
en risico. 3726

Verreries de la Réunion
à Jumei

GEMEUBILEERDE salon en
slaapkamer te HUUR.
Antoine Dansaertstraat, Beurs.
Nader te bevragen, buere van
het blad. 3608

Schaliën

DER BESTE GROEVEN
KESTELEYN
te Bastenaken

BLANCO

Overtreft alle andere merken Extra Zeepoeder Dagel. produktie -125,000 pakken-

Constant FLOREN --- Antwerpen

FABRIEKEN : Lange Winkelstraat, 11-15. STIJSELSTR., 8-10, ANTWERPEN.
BUREELEN : ANTWERPEN : 12, Stijzelstraat. BRUSSEL : 46, De Bronckerepl.

Tentoonstelling voor Sociale Voorzorg

Brussel 1916

LUNA-PARK

Staatssteun aan de Openbare Gezondheid en het Arbeidsvermogen

Concert geleid door kapelmeester BORRE - Spijskuis - Koffiehuys - Kostelooze Kinema

Programma van den Kinema

19-25 Augustus 1916

Zweedsche Welvaartsinrichtingen
SOCIALE VOORZORG DER STAD STOCKHOLM

Uit het leven der verkens. --- VERKENSTEELT

Kapitein Groggs's wonderbare reis in Afrika

Lunige schetsen van Victor Beighdahl

Op het Gebied van Ongevalvoorkoming

EEN REIS DOOR BELGIE

GESLEPEN KRISTAAL

/ HET GEHEIM VAN EEN NACHT --- 3 akten

Inkomgeld : Volwassenen fr. 0.20, Kinderen : fr. 0.10

Open : van 4 tot 10, 's Zondags van 10 tot 10.

3735

IK KOOP
Goede of Slechte ZEEP
en 3762
Zeepziedermateriaal
187, Brogniezstr.

Groothandel in Papieren
Gustave GIRALDO
FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN
BRUGGE-Eckhoutstr. BRUGGE

Fabriek van alle soorten van Papieren
Zakken en Etiketten. Omslagen voor
Banken, Stalen, Waardepapier, enz.
Allerhande zakken voor : Win-
keliers, Pasteibakkers, Beschuit-
bakkers, Suikerijfabrikant,
Apotekers, Modisten, enz.
Rondellen met en zonder
kanen voor Pasteibak-
kers. - Bijzonderheid
van kantenpapieren.
- Papieren voor
Spekijagers,
Winkeliers,
Houwers,
enz. 3411
Inpak-papieren in alle Formaten
- Riemen, Rollen en Bobijnen -

GOEDE OKKASIE
TE KOOP
tegen hoogst billijken prijs:
Kopieerpers. . . 25 fr.
Kinderwagen . . 30 fr.
Kinderwieg . . 5 fr.
Te bevr. en : 117, Larasstr.
BRUSSEL-ZUID 3743

Schouw

Men wenscht er een te koop en
1 m. hoog op 1 m 10 breed
129, Brogniezstraat, 129

Doctor in de Rechten
Raadpleging : 2 fr.
Burgerlijk, straf-
en handelsrecht
Echtscheidingen - Inverdingen
Léon De SCHEPPER
122, Vooruitgangstr. (N.)
172, r. du Progrès (Nord)
Van 2 tot 6 uur 3672

KOPER

Ik koop tot 3 fr. het kilogr.
TIN van 7 tot 9 fr. het kil.
LOOD tot fr. 0.70 het kil.
Letters v. drukkerijen
tot fr. 0.90 het kilogr.
Lege verfbuizen
187, Brogniezstr.

Te koop gevraagd, bij okkaze,
Hanglicht « LUSTRE » in
koper, met minstens drie lichte-
ten, voor eetkamer. Offerten aan
het buere van het blad. 3670

Schoone jonge
Kiekskens
en jonge
prachtvolle
Konijnen
HET HELE JAAR
Men ontvingt elken te bevr. en
23, av. Belle-Vue
UKKEL 3740

- SIGAREN -
IN 'T GROOT
19, Antwepeschelaan, 19
Boulevard d'Anvers
BRUSSEL-NOORD 3606

**BEKWAME
PLEKKERS**
GEVRAAGD
Loon naar bekwaamheid
Barastraat, 117
BRUSSEL-ZUID 3610

Mr. KLEERMAKER wenscht,
aan voordelig, prijs, goed
lopend naaimachines te koop.
Prijs en konditien : N. 709,
buere van het blad. 3524

Stempels in koeisje of
in koper, inkt, inktus-
sens, a jour platen, boistels,
tan, en en zegelloodjes.
J. Van Wilder, 65, Oude
Graanmarkt, 65, Brussel. 3642

VROEDVROUW
Diploma van 1ste klas.
in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
Gewoon assistent-arts
Nieuwe methode
gevaarborgd vrij van alle
gevaar
MATIGE PRIJZEN
14 Marlaarspl 14
Noordsteat, geen in de
Nieuwstraat, Brussel. 3651

Geneeskundig Kabinet

17, Kruisvaartenstraat
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Geheime ziekten.
Trocet water.
Vrouwenziekten.
Huidziekten.
Behandeling van Dr Ehrlich
Vallende ziekte:
Nieuwe behandeling
RAADPLEGING
Zondag van 8 tot 12 uur.
Woensdag van 10 tot 8.
Donderdag van 10 tot 8.
Zaterdag van 2 tot 8. 364

Vroedvrouw

Twee diploma's van 1ste klas
20 jaren praktijk
Raadplegingen.
Geheimhouding
Huis van vertrouwen
Pensioen op alle tijdstippen
Matige prijzen
Mevrouw BIBECK
60, de Thyrstr., Brussel
(Hallepoort) 3419

MASSAGE: Wrijvingen tegen
rheumatisch, leucopisch, ver-
stuiking en dergelijke euvels.
Thouat, 38, Murillostraat,
Jubeipark. Begeeft zich bij
klanten ten huize. 3061

Vroedvrouw

Gediplomeerd
BEHANDELING
Pensioen op alle tijdstippen
Planting
van pasgeboren kinderen.
Geneeskundig aan het huis (geheim)
ONTVANGT ALLE DAGEN
Geheimhouding 3558
10, Zuidlaan
(Boulevard du Midi) BRUSSEL

Aan de VROUWEN

Voor achterblijvende
of pijnlijke
MAANDSTONDEN
is de beste en onfeilbaarste
REMEDIE
VAN
Dr Thomson
5 en 10 fr. DE DOOS
Apotekers : 15, Kruisvaar-
tenstraat (r. des Croisades),
Brussel; Brederstraat, Char-
lottaal, 2, Antwerpen. 3543

La Magyar

DE BESTE SIGARET

Extra-lange

Vervaardigd met de fijnste MARY-
LAND- en HAVANATABAK

Adonis : Gouden mondstuk.

Mousmé : Gouden mondstuk.

Maryland : Amberen mondstuk.

Arnico : Fransche soort.

FABRIEK :

28, VAARTSTRAAT, BRUSSEL

(Rue du Canal)

3617

WEELDERIGE BOEZEM

in twee maanden

DOOR HET GEBRUIK DER

GALÉGIEN-PILLEN DOSI

UITWERKSEL, RAS EN ZON-
DER GEVAAR, VERZEKERD

PRIJS : 4 FRANK

Apotheek DOSI, 66, Antoine Dansaertstraat
BRUSSEL - BEURS

DRUKKERSMATERIAAL

VAN ALLEN AARD

P. VERBEKE, 143, Diamantlaan, Schaarb.

Bijzonder daartoe bevoegd 3638

OVERAL TE KOOP

Diadème

Zijn de Beste
GLOEIKOUSJES
voor Gaslicht

Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL

VOEDERSTOFFEN

BESCHIKBAAR

Paardeboonen, eerste keus. Klover, per wagon. Fransche klover (gras),
per wagon. Fransche klover (luzerne), zuiver, per wagon.
Versneden, in zakken (Fransche klover of klover). Weidenhooi.

L. W. — Sedert lang in betrekking met de voornaamste landbou-
wers van het land, zijn wij in staat met de beste huizen te konkurre-
ren voor het leveren van voederstoffen in 't groot. Onze medewerkers
bezoeken regelmatig de bekkens van Charleroi, Namen, Luik, Bergen
en Antwerpen.

OPGELET!

Proviandeering in 't groot

Ons streven heeft tot doel den Belgischen handel weer tot de waardigheid te helpen die hij verdient. Wij zullen onophoudelijk de ellendige miljoenaires woekeraars bestrijden, die zich tot nog toe ingespannen hebben de markten
te ledigen om den koers te doen stijgen en dan hun onnuttigen rijkdom te vergrooten ten nadele van het volk. Die menschenhaters zijn schadelijke wezens die dienen uit de maatschappij geroeid. Onze brave agenten zullen zich
met dien kuich belasten. Van onze zijde, zullen wij zonder prijsverhoging kredieten van 30 dagen geven, aan de ernstige firmen die ons in 't vervolg de aanvraag zullen doen. Ziedaar menschenlijke solidariteit en vaderlandsliefde
tijdens des oorlog.

KANTOREN OPEN

van 10 tot 12 en van 2 tot 4 u.

Etablissements Commerciaux et Financiers Belges

56, Noordlaan, Brussel

(56, Boulevard du Nord)

3668

De algemeene Bestuurder, ARM. ALEXANDRE, lid van de Union du Crédit de Bruxelles.

(Ontvangt om 11 u. en om 3 u.)

WIJ VRAGEN VOOR BELGIË, MONOPOLIUM VOOR ERNSTIGE FABRIKATIE